

אלו נערות פרק שלישי כתובות

לב.

עין משפט
גר מצוה

(א) (פסחים עו. טוטה טז; מסכת ד' : ג) (למקן לט.)
 (ב) (פ"ב, ד) (דברים יט, ו)
 (ג) (שמות כו, ו) (ע"ב)
 (ד) (נבלה אלוטל לאתמרי) לא קשיא לה לה דמשלם דהא רבי קרא חייב לאוין וכימותו משלמין אלא לאהיא אתמרי קשיא ליה לאתוי לוקה דמשמע ליה דאתמרי מיהו ליה למתרי דפרין אתמרי אחתי משלם חייבי כריתות דפסי יורי כמון. פ"ג, ט) (וישכיל נמי לא חוקי רבנן משום חייבי כריתות ילריי דאתמרי מילין לוקי כרי דסבר ממונא קילא דלי פומתא וכו' אתמרי אתמרי וספתא איש דקתרי מני' לא ד"כ דמתוקי חד לחייבי כריתות פסקי לה בעלמא דמונא משלם ולא לוקי ופי' המסקנא דגמרי התא אישתיין קילא לחייבי עשא דלי לאו יהא קילא חיי דרבי התא לרשב' אחתי (ט) מ"י כ"י (י) גביה עיקר חיובא על פ' הלאה עשירין שילוי ופליגי לת' כה' נה' לשון רש"י.

מתני' באחותו נערה. דאיכא קנס וסבירא ליה דמונא משלם ולא לוקי והיא דמכות בצוגרת דלוקי לה קנס: **בושם ופגם.** דגבי קנס הוא דבעינן נערה אבל בושם ממונא הוא: **ופגם.** כאילו היא שפחה נמכרת בשוק כמה שיחמה מדמיה להשיאה לעבד שיש לרבו קורת רוח הימנו בדלקמן (דף מ: מ) והא בצוגרת נמי אימא: **כטופה.** שאין לה בושם ודמים למכור בשוק נמי אין לה: **והא איכא לערא.** דהכי תנן במתניתין (ג) המפכה וטון בושם ופגם וקנס מוסקי עליו האונס שנתן אה האער: **במטופה.** דלוקי לה גבר כדאמרין לקמן בפירקין (ג' לט:) פקחות שבהן אומרות מפותה אין לה לער: **ביטופה.** שנקסה ובושתה ופגמה שלה: **ומטופה.** כיון שהכל שלה אין כלן חיוב ממונן דהא עבדא מדעתה ואחילי אחלה גביה: **שופה לא גרסי.** דנפקתה נמי אין שום חיוב ממונן במפוחה ימונה: **קסבר עולא.** דלוקי מתני' דמכות בצוגרת ולא אוקמה לתמני' דהכל בשלם התרו בו שמעת מינה אפי' אתרו: **חובל בהיבי.** איכא משלם ולא לוקי: **חובל במצור.** איכא מלקות דלא יוסקי (דברים ה) וממונא משלם כדמסיב (שמות כה) שבחו יתן אפילו אתרו ביה נמי מרבי ליה לקמן במשעתי' כשידי' למשעתי': **מה לחובל כפצירו.** דין הוא לידון בממונן שהוא חמור ממלקות שכן יו בו חומר אחר: **שחיב כחמשה דברים.** מוק לער ריפוי שנת ובושת: **ואי ממונא לקולא הוא.** וא"ת ממונן קל מן המלקות ואין זו תשובה שהשבט דכ"ש בעלמא מה זה שחמור להחייב כחמשה דברים גיון בקלה שבשני חיובין שבהן ק"ו לשאר חייבי ממונן הקלן שידון בממונן הקל איכא למיפדן מה לחובל בחצירו שכן

הוא מכללו כד"ד דניתן רשות לבי"ד להלקותו מאמר בשאר חייבי ממונן כגון קנס דאונס ומפתה שלא התירו מכללן כד"ד: **אלא גמר מעדים וזממין.** כמה מניין: **דכאשר אמרו:** דלא תעביד: **מונא משלם.** לקמן יליף לה בשמעתי': **שכן אין לריבין סתרא.** ועגשנין במיתה או ממלקות או בממונן ודין הוא שידונו כחמורה כי איכא תרתי: **ואי ממונא קולא הוא.** אשכחן כהן לך הקל ודין הוא שידונו בקלה: **שכן לא עשו מטופה.** אלא כדביבירא בעלמא מיעשי: **מסרויהו.** כי סרכת מה לחובל בחצירו שכן חייב כחמשה דברים עדים וזממין ויכחו מה לעדים וזממין שכן אין לריבין התראה חובל יוכיח וחזר הדין: תחת

דארכעיס יכנו נעדים וזממין כחייב ולפי שמפרש שכל מלקות יליפין כולו לאו דליהוי דומין ללאו דחסימה דסמין ליה וכו' היכי דעדים וזממין אין לוקין ומשלמין בכל ענין בין בממונן בין בקנס דמקרא מלא דבר הכתוב כדי רשעו כד רשעו משום רשעה אחת אהה מחייבו כו' אפילו נחתיבו קנס כגון בשעה שהעידו טבחו או מכרו אור של גביהה הם או אחרים כשיבטלם הכי נמי בכל מלקות ועוד תירך ריב"א דרבנן נמי מנו סברי דעדים וזממין קנסא ומ"מ לא יליפין ממונא שם רע משום כדכי רשעו משמע בממונן ומלקות אבל לר"מ משום שכן אב דמונא שם רע מוקי כדי רשעו למיתה ומלקות ומפיק ליה ממשעתי' אי נמי טעמא דרבנן כדמפרש בירושלמי דמונא שם רע

חידוש הוא כדביביר גרדא מייחב דלע"ג דעדים וזממין לאו דליהוי דומין ללאו דחסימה דסמין ליה וכו' היכי דעדים וזממין אין לוקין ומשלמין בכל ענין בין בממונן בין בקנס דמקרא מלא דבר הכתוב כדי רשעו כד רשעו משום רשעה אחת אהה מחייבו כו' אפילו נחתיבו קנס כגון בשעה שהעידו טבחו או מכרו אור של גביהה הם או אחרים כשיבטלם הכי נמי בכל מלקות ועוד תירך ריב"א דרבנן נמי מנו סברי דעדים וזממין קנסא ומ"מ לא יליפין ממונא שם רע משום כדכי רשעו משמע בממונן ומלקות אבל לר"מ משום שכן אב דמונא שם רע מוקי כדי רשעו למיתה ומלקות ומפיק ליה ממשעתי' אי נמי טעמא דרבנן כדמפרש בירושלמי דמונא שם רע

ואויעוד פ"י ר"ת דייק דמונא משלם מדפרין בוגרת והא איכא בושם ופגם וקנס דלוקה ואינו משלם אלא ודאי סבר דבעלמא נמי ממונא משלם ולא לוקי וקשה דאין נראה שיהא זה מדברי עולא אלא תלמודא היא דקתרי ליה ועוד דמתיק אלא [ועולא] תחת תחת גמרי משמע דקנס גביה בעי קרא דמונא משלם ואחתי לא שמתין מנער נערה הנערה ועוד מאי קאמר מני' לעולא ניהא דלוקי בושם ופגם וקנס דרבי קרא וכו"ת מקנס לא יליפין טיף מקנס וחובל ועדים וזממין ועוד כיון דאונסא ופגם קאי מאי קאמר בממונן מה לחובל שכן חייב כד' דברים אלו בושם ופגם וקנס הוא אהה עניני חבלת שאין בהן כל' הי' דברים דלמחר בהחובל ומיהו ריב"ס פ"י דהכי פריך מה ללאו דחובל שכן פעמים יש בו כל' הי' דברים מאמר בלאו דערוה אחת' לא תגלה שלעול אין בו כל' הי' דברים ופי' ר"י נראה עיקר: **ואי מטופה קולא הוא.** וא"ת אישתיין אישתיין שידונו בקלה דהכי פריך בפרק הגשרין (פסחין דף פא.) גבי מי שנחתיב שתי מיתות וי"ל דשאני הכא דחס רחמנא אתמונא של נחבל: **שכן יש בהן צד חמור.** קשה דל"כ לא נלמד עוד מהלך השוה בשום מקום דלמלהו איכא למיפדן או לך חמור או לך קל ונראה לר"י דהכל פריך הכי שכן יש בהן לך חמור משונה כי היא דבפרק ד' מימות (פס דף טו.) מה להלך השוה שבהן שכן משוינן גבי דיין נשיא וחרש דהכל חמשה דברים שאין לריבין התראה היו לך חמור יותר משאר דברים ולך הקל נמי היו קולא יתירא בחובל שהותר מכללו שמתיר לחובל בחצירו וכן עדים וזממין לא עשו מעשה היו קולא יתירא ואפילו למ"ד עקימת שפחים הוא מעשה הא אמרי' כסנהדרין (דף פה:) ופס' שאני עדים וזממין הואיל וישנן בראיה' ובפרק כסם (פטה טז:) יש לפרש נמי דעדים וזממין לא עשו מעשה אלא חמור דקרי לך חמור משונה כלי חרס שמתאם לחצירו ועבול יוס נמי יש לפרש כדחוק שקורא לך חמור מה שנעשה אב הטומאה נגמג עלה היה נראה שיהיה שום דבר אב הטומאה אלא אם כן טומאה יזאה מגופו ועוד יש לומר לך חמור דהתם היינו דאיכא למפדן שכן במינו אב הטומאה דנהי דכלי חרס אינו נעשה אב מכל מקום יש

י"ח א מ"י פ"ב מהלכת נערה הלכה י"ח טור אה"ע סימן קע"ו: י"ב ב מ"י פ"ג מהל' חובל ומיך ה"ל ד ופ"ג מהל' נערה ה"ל י"ח טור פ"ט עשירי ח"מ פ"י ח"מ ספ"ק ח': כ ג מ"י פ"ב מהל' נערה הלכה פ"ג ע"ב טור אה"ע פ"ג: כ"ד מ"י פ"ב מהל' נערה הלכה ד פ"ג ע"ב טור פ"י ח"מ פ"י ח"מ ספ"ק ח':

תוספות ר"י

אמר עולא ליק באן כאחיותו נערה כאן באחותו בוגרת אחיותו נערה דאיכא קנס משלם ולא לוקי. בוגרת דאיכא קנס לוקי פ"י המורה סתני' דהבא בעברה. וסתני' דבפסח כבוגרת. אלמא קסבר עולא כל היבא דאיכא קנס ומלקות מטונא משלם בילוקי לא לוקי דגמרי לה מחובל בחצירו ומעדים וזממין דסמונא משלם ומילוקי לא לוקי. פ"י חובל בחצירו איכא מלקות בלא יוסקי כו' ופ"י ומונא משלם כחובל ב"י שבו יתן ואפי' אתרו ב"י נמי עדים וזממין נמי (בבא) מעני' דאיכא סמון דכאשר ופס' ומלקות מלא תענה: